Jaargang 115. Vrijdag, 6 Junij 1856. No. 68.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele Inschrijving* aan te besteden:

Het schoonen, enz. van de Kazernegebouwen, Magazijnen, enz.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het Raadhuis.

De op Zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op **Zaturdag den 7den Junij 1856**, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der BILJETTEN en de provisionele TOEWIJZING aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Maandag den 9den Junij 1856**, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij **enkele inschrijving** te verhuren:

1. De **GEBOUWEN**, met den daarbij behoorenden **TUIN**, vroeger bij de Societeit *de Harmonie* in gebruik, staande en gelegen in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, gemerkt letter L no. 266, kadastraal bekend sectie E no. 292 en 839, groot te zamen 47 Roeden en 49 El.

2. Eene **BEHUIZING**, staande naast het Kleedingmagazijn in de Nieuwe Boteringestraat alhier, geteekend no. 190, kadaster sectie F no. 433, thans in huur in gebruik bij den Klerk R. F. ROOS.

Deze Goederen kunnen worden bezigtigd op DONDERDAG en VRIJDAG den 12den en 13den dezer, des namiddags van 3—6 uur.

De Voorwaarden van Verhuring zullen van VRIJDAG den 6den dezer ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE, op het RAADHUIS.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 14den Junij 1856, aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan de hoogste inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op MAANDAG den 16den Junij 1856, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 2 Junij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Longziekte.

De BURGEMEESTER van *Groningen* maakt bekend, dat door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, ter zijner kennis is gebragt, dat de **besmettelijke LONGZIEKTE** is uitgebroken onder het RUNDVEE van **WIETSE ALBERTS ROORDA**, Landbouwer en Veehouder, wonende te *Euvelgunne*, Gemeente *Noorddijk*; — dat door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS, in gevolge art. 16 en 17 van het in deze Provincie vigerend Reglement ter voorkoming van het overbrengen der besmettelijke Longziekte onder het Rundvee, de **VERDACHTE KRINGEN** rondom de Weiden van voornoemden Veehouder zijn bepaald, welke kringen zich ten Westen uitstrekken op eenen afstand van 300 Ellen en mitsdien over de Landerijen behoorende onder deze Gemeente kadastraal bekend onder Sectie B no. 702 tot en met 706, — 3 tot en met 7, en 17 tot en met 19; waarvan de uiterste lijn is getrokken langs de slooten loopende ten Westen van die Perceelen.

De Ingezetenen worden derhalve gewaarschuwd:

a. Om tegen deze verwoestende ziekte op hunne hoede te zijn, hun Vee steeds zoo veel mogelijk afgezonderd en buiten gemeenschap met ander Vee te houden, en zoo min mogelijk Vee van anderen op hunne Stallen of in hunne Weiden toe te laten of Vee aan te koopen;

b. Om bij het ontstaan van eenige ziekte onder hun Vee, dadelijk aan den BURGEMEESTER daarvan kennis te geven; terwijl het verzuim daarvan hen aan de boete en gevangenis zal blootstellen, daartegen bij het Wetboek van Strafregt bedreigd;

c. Om zich, in geval van het ontstaan van ziekte onder hun Vee, stiptelijk te gedragen naar de aanwijzing van het Openbaar Gezag.

GRONINGEN, 4 Junij 1856.

De Burgemeester voornd.: J. SLOT.

De **COMMISSIE VAN ONDERWIJS** van de Provincie *Groningen* vergadert tot het **afnemen van Rangexamens** op VRIJDAG den 27sten Junij, des morgens te 8 uur, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich alsdan wenschen te laten examineren, gelieven vóór den 12den Junij hunne Geboorteacten, Bewijzen van goed zedelijk gedrag en (voor zoover zij die bezitten) Acten van vroeger verkregen Rang *franko* in te zenden bij den Schoolopziener van hun District, met duidelijke opgave, welk Examen zij nu verlangen te ondergaan.

GRONINGEN, 14 Mei 1856.

De Commissie van Onderwijs voornoemd,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT,
Secretaris.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 7den Junij 1856, 's voormiddags te 10½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOSTINDIE.

BATAVIA, 12 April.

Den 7den dezer is alhier een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij het uit 's lands kas bezoldigd personeel der in Ned. Indië dienst doende Roomsch-Katholijke geestelijken wordt bepaald op tien, verdeeld in twee rangen; tot den eersten rang behoort de kerkvoogd van het vicariaat van Batavia, die als zoodanig eene jaarwedde van *f* 6000 geniet; tot den tweeden rang behooren de overige dienstdoende geestelijken van voornoemd vicariaat, die elk eene jaarwedde van *f* 4200 genieten.

— Den 1sten Maart is te Grissee door onvoorzigtigheid een hevige brand uitgebroken, waarbij 388 woningen eene prooi der vlammen zijn geworden. De schade wordt geschat op *f* 40,000.

NOORD-AMERIKA. — ENGELAND.

De spanning die reeds langen tijd tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Engeland bestond is thans tot zulk eene hoogte gestegen, dat er slechts weinig meer toe noodig is om beide landen openlijk in botsing met elkander te zien komen. Aanleiding daar toe heeft nu onlangs de president der Vereenigde Staten gegeven door de erkenning van het door *Walker* in Nicaragua opgerigte bewind. De Engelsche dagbladen wilden *een zoo bedenkelijk en voor Noord-Amerika onteerend feit* niet aannemen, zonder nadere bevestiging.

Deze is helaas niet uitgebleven. De berigten uit New-York van den 17den Mei deelen eene uitvoerige boodschap mede, welke door den president *Pierce* den 15den bij het congres der Vereenigde Staten betrekkelijk de zaken van Centraal-Amerika was ingediend. De boodschap begint met het commerciële en staatkundige gewigt van de landengte van Panama te doen uitkomen, »welke landengte voor de Ver. Staten van Amerika is wat de landengte van Suez voor Europa is." Dus is alles wat de veiligheid dier landengte, namelijk van de republieken Nieuw-Grenada en Nicaragua betreft, door welke het transito-verkeer tusschen den Atlantischen en den Stillen Oceaan moet plaats hebben, van een voortdurend belang voor de Ver. Staten. Daarna herinnert de president aan de weigering der Vereenigde Staten, om gehoor te geven aan de tot hen gerigte aanvragen, om hun protectoraat over die streken uit te strekken, in weerwil van de voordeelen, welke daaruit voor hen konden ontstaan.

Hij herinnert bij wijze van tegenstelling aan de inbezitname van de haven van San Juan del Norte door de Engelschen, bijna onmiddelijk na het sluiten van het traktaat van Guadeloupe, en den invloed dier daad op de republiek Nicaragua. Alsnu komende tot den toestand van de republiek Nicaragua, verklaart de president dat te midden der onlusten, waaraan zij ten prooi was, geen der partijen sterk genoeg was om op de andere te zegevieren; eene der partijen heeft de hulp ingeroepen van een klein getal burgers der Vereenigde Staten, wier tegenwoordigheid blijkbaar een einde heeft gemaakt aan de onlusten en de orde hersteld heeft.

Hierop verklaart de president, dat hij den afgezant van den tegenwoordigen president der republiek, erkend heeft, — uitgaande van het steeds door de Ver. Staten aangenomen beginsel, om alle regeringen te erkennen, welke *feitelijk* in het leven waren geroepen, hetzij door inwendige omwentelingen, hetzij door een militairen inval van buiten.

Deze erkenning mag dus boven allen twijfel verheven worden geacht. Van den indruk, dien zij in Engeland heeft te weeg gebragt hebben wij in ons vorig nommer reeds met een woord gesproken. In de Vereenigde Staten is de publieke opinie te dien opzigte zeer verdeeld. Terwijl sommigen den stap van den president afkeuren en meenen dat de erkenning van *Walker's* regering in allen gevalle ontijdig is, beweren anderen daarentegen, dat dit reeds sedert eenige maanden had behooren te geschieden.

Wij moeten erkennen, dat de thans gedane stap reeds eenigen tijd was vooruit te zien. Terwijl toch aanvankelijk in de voornaamste zeehavens van de Vereenigde Staten door de overheden maatregelen werden genomen om althans oogenschijnlijk het vertrek van gewapende benden naar Nicaragua te beletten, werden die maatregelen in den laatsten tijd reeds gaandeweg gestaakt, en is eene bende van niet minder dan 500 man, allen gewapend en zes stukken geschut benevens een' grooten voorraad ammunitie medevoerende, openlijk op eene stoomboot van New-Orleans vertrokken, zonder dat aldaar door de overheden eenige moeite gedaan werd om het te beletten, terwijl omstreeks denzelfden tijd eene evenzeens zamengestelde schare van 300 man van New-York in zee ging, welke beide benden zich bij de vrijbuiters in Nicaragua moeten gevoegd hebben.

De Vereenigde Staten hebben alzoo openlijk partij getrokken voor *Walker* en zijne vrijbuiters. Engeland daarentegen heeft aan Costa Rica reeds hulp verleend in den tegenstand dien deze republiek biedt aan zulk een gevaarlijken nabuur als *Walker* is. De uitbarsting van vijandelijkheden is dus — wanneer geen middel wordt gevonden om den opkomenden storm te bezweren, waartoe het Engelsche kabinet geene pogingen onbeproefd laat — op handen.

De laatste berigten uit New-York geven op nieuw voedsel aan deze vrees voor een oorlog tusschen genoemde mogendheden. Men wilde namelijk weten, *dat de Vereenigde Staten de diplomatieke betrekkingen met Crampton, den gezant van Engeland, afgebroken en het verlof van de drie Engelsche consuls hadden ingetrokken.*

Indien dit gerucht, dat nog grootelijks bevestiging behoeft bewaarheid wordt, dan zal, volgens de *Times*, de heer *Dallas* de Amerikaansche gezant te Londen, veertien dagen daarna Engeland verlaten. (*Zie verder de Telegrafische berigten hier achter.*)

Een bij de *Independance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs van den 1sten Junij verzekert, dat *de beide Westersche mogendheden* ook in de aangelegenheid van Midden-Amerika zullen zamenwerken: zij zouden waarschijnlijk te Washington gezamenlijk tegen de erkenning van **Walkers** bestuur protesteren.

RUSLAND.

Het keizerlijk besluit, waarbij eene amnestie aan de Poolsche vlugtelingen verleend wordt, is niet alleen te Warschau met blijdschap vernomen, maar zal ook in het overige Europa een' goeden indruk maken. De Keizer van Rusland, *Alexander II*, bevestigt daardoor op nieuw de gunstige meening, waarmede hij bij zijne troonsbeklimming begroet werd. Europa verwachtte van hem den vrede en hij heeft Europa den vrede geschonken, hoewel dan ook na bloedige inspanning en offers, die welligt noodig waren, om den Keizer jegens zijn eigen land, wegens het sluiten van den vrede te regtvaardigen. Ook alle overige handelingen van den nieuwen Keizer ademen dien geest van een welwillend, den vrede en zijne kunsten lievend humaan karakter, dat de wereld reeds eenmaal gewoon was met den naam van *Alexander* te verbinden.

Die amnestie vindt intusschen geen genade bij die Engelsche dagbladen welke de Poolsche nationaliteit volkomen hersteld willen zien. De woorden diens Keizers, dat de Polen niet dan door de innigste vereeniging met Rusland gelukkig zullen kunnen zijn, kunnen volgens die dagbladen, zelfs bij den besten wil des Monarchs, niet anders uitgelegd worden, dan dat zij voortdurend ongelukkig en verdrukt zullen wezen.

De *Nord* laat het zeer sterk uitkomen, dat in het congres te Parijs geene enkele stem ten gunste van Polen is gehoord; — dat de goedertierenheid van den Keizer thans volbrengt, wat door Europa met stilzwijgen is voorbijgegaan; — dat bij het stilzwijgen van het congres »droomerijen" voortaan wel tot de onmogelijkheden zullen behooren; — dat de naam van »Poolsch uitgeweken" thans niet meer in de revolutionaire woordenboeken moet worden gevonden en dat voor Polen en Rusland een nieuw tijdperk is aangebroken.

Te Petersburg is eene maatschappij tot stand gekomen en reeds door den Keizer goedgekeurd, onder den naam van *de Sirène*, welke zich ten doel stelt om schepen en kostbare voorwerpen van allerlei aard, welke men in zee heeft laten zinken, weder voor den dag te halen. Welligt zal deze maatschappij haren werkkring te Sebastopol beginnen.

De Russen verlaten de streek van Bessarabië, die zij hebben afgestaan; de vesting Ismail wordt reeds ontruimd; den 15den Junij zal de plaats aan de Moldavische autoriteiten worden overgegeven; de vesting Reni zal daarna worden ontruimd. De vestingen worden in volledigen staat, maar zonder het materieel, overgeleverd. De Russ. kanonneer-flotille van den Donau wordt ontwapend en zal op den Don, voor transportvaartuigen worden ingerigt.

TURKIJE.

In Konstantinopel wordt thans eene Turksche bank opgerigt, van welke echter de naam alleen Ottomanisch zal luiden, maar al de deelhebbers uit Engelschen zullen bestaan, met den heer *Charles Ede* aan hun hoofd, dien men algemeen veel achting toedraagt. Het doel van de bank zal zijn om ook de Turksche regering met geldelijke bijdragen te hulp te komen, ten einde, eensdeels het nog in omloop zoo schadelijke papierengeld in te trekken, en anderdeels den aanleg van wegen, bruggen en spoorwegen te bevorderen.

De tusschen Frankrijk en Engeland bestaande alliantie schijnt van weinig invloed op de goede verstandhouding van de vertegenwoordigers dezer Staten bij de Porte, bij welke doorgaans, ook in weinig beduidende aangelegenheden, tweedragt en tegenwerking wordt waargenomen.

Lord *Stratford de Redcliffe* heeft den Sultan onlangs voorgesteld, dat het Turksche contingent niet ontslagen zou worden, maar zoo blijven bestaan onder het bevel van den Engelschen generaal en de Engelsche officieren welke het tot nu toe hebben gekommandeerd. De Sultan heeft het gewigt van die vraag begrepen en — haar van de hand gewezen. Hij zag in, dat hij, hieraan voldoende, in zijn land een korps zou hebben, wel is waar bestaande uit zijne onderdanen, maar verpligt om aan vreemde officieren te gehoorzamen; dus eigenlijk tot zekere hoogte onderworpen aan Engeland. — Het personeel van de Russische handelskanselarij is te Konstantinopel aangekomen.

Voortdurend verlaat een groot aantal Tartaren Eupatoria, om zich in Turkije te vestigen. De Turksche regering zendt hen allen naar de Dobrudscha, waar hun gronden zullen afgestaan worden. Reeds zijn aldaar verscheidene duizenden hunner aangekomen.

EGYPTE.

De Onderkoning van Egypte, die dat land op het gebied der nijverheid zoozeer bevoordeelt, en het bewijs levert, dat door een krachtigen wil de beginselen van vooruitgang ook in het Oosten wortel schieten, heeft van de andere zijde tegen de Egyptische Christenen eene uitsluitings-maatregel afgekondigd, die hem weinig vereert, en zeer afsteekt, bij wat de Sultan pas voor de Christenen in Turkije heeft gedaan.

Een bevel van hem sluit namelijk de Kopten (Christenen van Egyptische afstamming) van alle deelneming aan het bestuur uit. Deze maatregel treft niet alleen voor de toekomst, maar is ook toepasselijk op het verledene, ten aanzien van de reeds benoemde beambten. De redenen hiervoor worden niet opgegeven. De maatregel is echter zoo zeer in strijd met het karakter hetwelk men tot dusver aan den Onderkoning van Egypte meende te moeten toeschrijven, dat men nog hoop voedt, dat bij op dit besluit zal terugkomen.

ITALIE.

De *Morning Post* berigt, dat de Pauselijke regering zelve op hervormingen bedacht is, en dat zij daarvoor zelfs reeds werkelijke aanstalten maakt; doch het blad ontveinst niet, dat zij daarin niet zoo ver zal gaan als de meer of min gematigde liberalen verlangen, en dat bepaaldelijk het door Piëmont geopperde denkbeeld, om de legatiën van Rome af te scheiden en aan het onmiddellijke bestuur van het Pauselijke gouvernement te onttrekken, door den Paus in geen geval aangenomen zal worden.

Tot aanmoediging der zijdeteelt zal in dit jaar voor de eerste maal eene tentoonstelling worden gehouden van in den Kerkelijken Staat vervaardigde manufacturen van ruwe zijde. Deze tak van nijverheid is de eenige, die daar eenen werkzamen handel met het buitenland mogelijk maakt. Jammer is het, dat men de goed bereide zijde daar ook niet kan verwen. Men verkoopt ze ruw naar Toskane en Frankrijk en moet ze gekleurd tegen hooge prijzen terugkoopen. Van daar de zonderlinge verschijning, dat men, in weerwil der rijke zijdeteelt, de zijden stoffen in den Kerkelijken Staat veel duurder moet betalen dan ergens anders.

Een brief uit Weenen van eene geloofwaardige zijde verzekert, dat zoowel het kabinet der Tuileriën als dat van Londen onlangs krachtige vertoogen naar Turijn en Napels gezonden hebben, welke een' gematigden geest ademen en geen twijfel overlaten, dat de staatkunde der Westersche mogendheden voor eene tusschenkomst bij de Italiaansche staten in den zin der bewegingspartij geenszins aanmoedigend is.

Een aantal van 116 leden van de Sardinische kamer van afgevaardigden heeft een voorstel geteekend, strekkende om als nationale belooning aan den generaal *La Marmora* een domeingoed te schenken. De generaal wordt den 2den Junij te Genua verwacht.

De gemeenteraad van Turijn heeft voor de feestelijke ontvangst van den generaal eenparig 20,000 fr. beschikbaar gesteld.

SPANJE.

In de zitting van den 26sten Mei hebben de Cortès de beraadslagingen hervat over de wet op de drukpersvrijheid; maar er zat daarbij een geheel andere geest voor dan bij de jongste debatten heerschende was, aangezien de leden der Cortès sedert in de gelegenheid waren, om persoonlijk te kunnen opmerken hoe ongunstig de indruk is, dien hunne toenmalige houding in den lande heeft verwekt. In stede dus van de knellende en belemmerende banden die men der drukpers wilde opleggen, sprak men nu van werkelijke vrijheid. Zoo was b.v. de heer *Escosura*, minister van binnenlandsche zaken, veertien dagen geleden een voorstander van de beperking der drukpersvrijheid, doch in deze zitting trad hij in tegendeel op als de verdediger der eenmaal door de drukpers verworven voorregten. Hij verklaarde gevolgelijk dat de regering zich vereenigde met artikel 5 der wet, bepalende, dat de verantwoordelijke schrijvers van dagbladartikelen slechts onderworpen zijn aan geldelijke straffen, met uitzondering evenwel van die gevallen, waarin de beschuldiging van hoon en laster overtuigend zal zijn bewezen. De Cortès hechtten daarop hunne goedkeuring aan het artikel, niettegenstaande zij weinige weken geleden hetzelfde beginsel verwierpen en toen beslisten, dat nagenoeg alle werkelijke of zoogenaamde overtredingen der drukperswet met gevangenisstraf, verbanning, enz. zouden worden gestraft.

DUITSCHLAND.

De Keizer van Rusland is Woensdag nacht weder uit Berlijn naar Rusland teruggekeerd. In den avond van Zondag was aan H. M. den Koning van Pruissen en den Keizer van Rusland, toen zij van Berlijn naar Potsdam terugkeerden, bijna een ongeluk overgekomen. De hofkoets reed namelijk uit het station tegen de groote Havelbrug op. Eene vigilante kwam aan den anderen kant de brug op, en daar het een zeer donkere nacht was en de lantarens bovendien door een hevigen regen minder licht van zich afwierpen, kon de vigilante niet spoedig genoeg uitwijken, maar reed zoo geweldig tegen de paarden in, dat de dissel brak en de Koning genoodzaakt was met zijnen keizerlijken gast bij het slechtste weder in een ander rijtuig te stappen. De koetsier der vigilante maakte van de verwarring gebruik, om ongemerkt met zijn rijtuig weg te komen. Spoedig werd hij echter ontdekt en de tijding zijner arrestatie naar Sanssouci gebragt. De wachthebbende officier keerde echter van het slot terug met bevel, den gearresteerde terstond in vrijheid te stellen, doch hem den raad te geven, voortaan voorzigtiger te rijden.

In de jongste zitting der bondsvergadering werd door onderscheidene afgevaardigden medegedeeld, dat hunne regeringen bereid zijn deskundigen naar Frankfort te zenden tot zamenstelling eener commissie voor het ontwerpen van een algemeen Duitsch handelswetboek.

De geweldige regenbuijen in de laatste dagen hebben ook den Rijn buiten zijne oevers doen treden en daardoor veel schade veroorzaakt. Bij Bingen is de om zijn wijn beroemde Scharlachberg geheel door eene wolkbreuk verwoest; aarde en wijnstokken zijn door den regen meêgevoerd en alle hoop op een oogst is dit jaar vernietigd. Te Kreuznach stond het water drie voet hoog in de stad. Ook te Coblentz, Keulen en andere plaatsen was men druk bezig de goederen, welke op de werven en in de havens groot gevaar liepen, in veiligheid te brengen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 2 Junij.

Gisteren avond van 4 tot 6 uur heeft zich in Regentpark een korps muzikanten onder de leiding van den heer *Pierce* doen hooren voor eene volksverzameling van 30- à 40,000 personen, waaronder vele die tot de hoogste standen behooren. Er heerschte de beste orde en zoo bij het komen als bij het heengaan werden de muzikanten luide toegejuicht.

— Lord *Palmerston* heeft in de zitting van het Lagerhuis van heden verklaard, dat de commissie van de geallieerde mogendheden in de vorstendommen, niet gemeenschappelijk handelt. Iedere commissaris doet voor zijn persoon onderzoek. Lord *Palmerston* is bij die gelegenheid op Griekenland teruggekomen, waar het representatief gouvernement, naar zijn zeggen, niets meer dan eene schaduw is.

— Het berigt, dat den sheriff in Staffordshire bevel is toegezonden om den 14den Junij het doodvonnis aan *Palmer* ten uitvoer te doen brengen, heeft de bloedverwanten des veroordeelden met schrik vervuld, en nog staken zij hunne pogingen niet om althans uitstel te verwerven. Daarenboven neemt het getal der geneesheeren toe die het lijk van *Cook* op nieuw opgegraven willen zien, naardien zij beweren dat de strychnine stellig gevonden moet worden, bijaldien hem die werkelijk is ingegeven, terwijl de deskundigen spotten met de bewering dat het geheele organismus des overledenen door middel van antimonium tot het opnemen van strychnine voorbereid zou zijn. *Palmer* zelf heeft de aankondiging van den dag zijner teregtstelling met schijnbare onverschilligheid en zonder te verbleeken aangehoord. Hij kon niet gelooven, zeide hij, dat men het vooroordeel tegen een mensch zoo ver zal uitstrekken om het schandaal met zijn leven te doen eindigen. Hij wordt geen oogenblik alleen gelaten, en met de twee oppassers die hem dag en nacht bewaken spreekt hij meestal over onverschillige dingen. Komt het gesprek op zijn proces, dan beklaagt hij zich niet, noch noemt zichzelven slagtoffer of martelaar, maar zegt alleen dat iedereen in dwaling verkeeren moge, doch dat hij zich zijne onschuld bewust is.

— Ten einde noodlottige vergissingen bij het gebruiken van vergiftige zelfstandigheden te voorkomen, heeft de geneeskundige commissie te Dublin bepaald, dat alle vergiftige vloeistoffen in vierkante flesschen, doch de overige in ronde, bewaard en afgeleverd moeten worden. — In Frankrijk is onlangs voorgeschreven, dat de apothekers geene vergiftige stoffen mogen afleveren, dan voorzien van een opschrift op papier van eene geel-roode kleur, zoodat ook zelfs lieden welke niet kunnen lezen, op den inhoud opmerkzaam gemaakt worden.

— De *Ballarat Times* verhaalt dat *Lola Montes*, die reeds menigeen heeft afgerost, eindelijk iemand heeft aangetroffen, die haar de baas was. Zij had twist gekregen met den directeur van den schouwburg te Ballarat (Australië) en schold hem geweldig uit, totdat ten laatste zijne vrouw kwam toesnellen, die eene zweep op *Lola's* rug aan stukken sloeg, haar bij het hoofd greep en zoo deerlijk toetakelde, dat zij in geruimen tijd niet op het tooneel zal kunnen verschijnen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Junij.

De berigten nopens de overstroomingen zijn thans zoo verontrustend geworden, dat de Keizer zich in persoon van de uitgestrektheid der ramp heeft willen overtuigen en gisteren plotseling naar Lyon vertrokken is. De buitengewoon aanhoudende regen gedurende de twee laatste maanden, heeft tot die vele rampen, welke eene overstrooming na zich slepen, aanleiding gegeven. Nièvre, Maine en Loire, Isère en Rhône zijn de departementen welke het meest geleden.

Te Lyon is een dijk, welke het water van de Rhône tegenhield, op eene lengte van 150 ellen bezweken. Een detachement van 1100 soldaten, die last hadden om aan dien dijk te werken en de doorbraak zoo mogelijk te voorkomen, is door het water afgesneden, zoodat de genie hare pontons tot redding der manschappen heeft moeten aanwenden. Een gerucht ('t welk dus nog bevestiging behoeft) zegt, dat hierbij 300 soldaten in de golven zijn omgekomen. Ten gevolge van dit ongeval, zijn de voorsteden la Guillotière en les Chartreuses geheel onder water gezet. Een der forten is door de bezetting moeten worden ontruimd. In sommige kwartieren is het water zoo snel gerezen, dat de bewoners in aller ijl hunne huizen hebben moeten verlaten. Men vreest dat een der maires en een commissaris van politie zijn verdronken.

Aan de deuren der kerken in die groote fabrijkstad zijn affiches aangeplakt, inhoudende eene aansporing tot gebeden en het bijwonen van processiën, ten einde van den Hemel te verkrijgen, dat de regen ophoude en de vruchten des velds bewaard blijven. (De *Gazette de Lyon* meent dat de regen eene straf des Hemels is voor de ontheiliging van den Zondag.) Het heilig sacrament zal, op last van den kardinaal, gedurende drie dagen in alle kerken worden ten toon gesteld en van den 2den tot den 7den Junij, elken dag eene plegtige processie plaats hebben.

Volgens een' brief uit Lyon zijn alleen in die stad 20,000 menschen van have, goed en dak beroofd. De Keizer heeft te paard al de overstroomde wijken der stad bezocht, en heeft zelf aan de noodlijdenden onderstand verstrekt. Morgen begeeft de Keizer zich naar Valence.

Gedurende den nacht van Vrijdag op Zaturdag is ook de Rhône bij Valence buiten zijne oevers getreden, ten gevolge waarvan de kaaijen, het arsenaal, de benedenstad, en een groot gedeelte van den omtrek onder water zijn gezet. — De spoorweg tusschen Vaugrin en Vienne en tusschen Vienne en Estressieu is weggeslagen.

De massa regen, die in den laatsten tijd is gevallen, is trouwens enorm; alleen in Mei is er 80 duim water over Frankrijk gevallen, dat is bijna de helft van 't geen in een gewoon jaar valt.

De wetgevende vergadering heeft (zie telegrafische berigten in ons vorig nommer) met algemeene stemmen een crediet van twee millioen francs goedgekeurd, ten einde daarmede voorloopig hulp worde geboden aan de noodlijdenden door de overstroomingen.

De laatste tijdingen uit Frankrijk geven hoop dat de overstroomingen haar toppunt hebben bereikt en de rivieren weldra weder binnen hare oevers zullen terugkeeren.

— De *Moniteur* maakt het rapport openbaar aan het wetgevend ligchaam uitgebragt nopens de staatsbegrooting van 1857. De gewone en buitengewone uitgaven van dat dienstjaar worden geraamd op 1,695,057,161 fr.; de gewone en buitengewone ontvangsten op 1,710,474,512 fr., hetgeen een batig saldo van 15,417,348 fr. oplevert.

— Gisteren had de opening der tentoonstelling van landbouw onder begunstiging van het schoonste weder plaats. De orde en inrigting binnen het gebouw worden algemeen bewonderd. Er zijn aan landbouwvoortbrengselen 4635 nommers, aan dieren 3940, en aan werktuigen voor den landbouw 2108. De indruk, dien het ten toon gestelde zoowel op kenners als niet kenners maakt is buitengemeen. Engeland wordt door de zaakkundigen het meest geroemd, ofschoon men erkennen moet dat Frankrijk het voorbeeld der Engelschen trouw navolgt. Ook de Zwitsersche en Duitsche, en vooral de Oostenrijksche inzendingen worden zeer geroemd. Men belooft zich van deze tentoonstelling voor Frankrijk zeer veel goeds. De Keizer en de Keizerin hebben de tentoonstelling reeds gisteren bezocht, en hebben van een inzender uit Tyrol een' stier en eene jonge koe ten geschenke aangenomen.

Het Nederlandsche vee en de voortbrengselen zijn ook waardig vertegenwoordigd; men meent zich te mogen vleijen dat de uitslag hiervan niet ongunstig zal zijn.

— Sedert eenigen tijd worden toebereidselen gemaakt voor eene permanente tentoonstelling, welke op bevel en onder bescherming van den minister van marine zal plaats hebben. Zij zal bestaan uit landbouw- en industrie-voortbrengselen uit de Fransche koloniën.

— Het wetgevend ligchaam heeft het wetsontwerp om het porto van gedrukte stukken niet te berekenen naar de oppervlakte van het papier, maar naar de zwaarte, met eenparigheid van stemmen aangenomen; alleen de heer *de Montalembert* stemde tegen, omdat hij meende, dat men te weinig vergelijking was geweest jegens de bladen van staatkundige strekking. De wijze waarop genoemde afgevaardigde zich bij die gelegenheid heeft uitgelaten, heeft nog al eenigen indruk gemaakt. Hij zeide, dat Frankrijk zich thans, in plaats van met de staatkunde zich bezig te houden, op den verderfelijken weg van beursspel geworpen heeft, zoodat geheel Parijs niet anders meer is dan een groot speelhuis. Zelfs gewaagde hij van de schandelijke fortuinen, die men in de laatste dagen heeft verkregen, zonder werk, doch ook zonder eer. Hij wilde niet ontkennen, dat deze eeuw veel groots opleverde op het gebied van wapenroem, eer en vaderlandsliefde, maar hij beweerde, dat men ook aan de werking des geestes eenige vrijheid moest laten, en eenige gemakkelijkheid om zich te openbaren.

Wat intusschen welligt de meeste aandacht verdient is, dat deze redevoering, die nog getuigt van de vroegere vrijheid van spreken, niet in den *Moniteur* is opgenomen.

De heer *de Montalembert* heeft zich over dat stilzwijgen beklaagd, waarop de graaf *de Morny* eene lofrede heeft gehouden op het tegenwoordig bestuur en te kennen gegeven, dat ten onregte eene regering, die zulke gewigtige diensten aan Frankrijk had bewezen, zelfs van ter zijde kon worden beschuldigd, eensdeels van redevoeringen van afgevaardigden moedwillig te hebben verminkt, anderdeels van door het bevorderen van de speculatiezucht het hare te hebben willen bijdragen tot het uitdooven van den staatkundigen geest in Frankrijk. De heer *de Montalembert* heeft verder het stilzwijgen bewaard, zoodat de zaak daarbij is gebleven. Het gebeurde heeft evenwel, te midden van de thans heerschende kalmte in de staatkundige aangelegenheden, nog al eenigen indruk gemaakt.

— De heer *Place*, van wien onlangs gemeld werd dat hij op eene gouvernements-stoomboot naar Konstantinopel zou vertrekken, ten einde aldaar eene bank te organiseren, is gefailleerd, met een deficit van 18 millioen francs. Niet alleen op de beurs, maar ook in de hoogere kringen heeft dit feit veel indruk gemaakt. De heer *Place* is een van de eerste slagtoffers der overdrevene speculatiezucht, welke tegenwoordig alhier aan de orde van den dag is. Men spreekt ook van andere financiele notabiliteiten, die ten gevolge van verkeerde speculatiën, hunne betalingen zullen moeten staken, en te regt vreest men, dat op het overdreven crediet eene reactie zal volgen, welke noodlottig kan worden, ook voor hen, wier zaken overigens niet wankel staan.

— Te Angers zijn verleden week weder twee politieke processen in zake het geheime genootschap Marianne geëindigd; een deel der aangeklaagden is vrijgesproken, 8 echter tot eene gevangenisstraf van 18 tot 2 maanden en solidair in de kosten veroordeeld.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Junij.

De Parijsche berigtgever van de Londensche *Times* meent reeds te weten dat de zaak van de Belgische drukpers ten genoegen van Frankrijk geschikt is: hij verzekert dat de Belgische regering voornemens is om in de volgende zitting der kamers eene voordragt tot verscherping der drukperswetgeving te doen, en dat de voor te dragen wijzigingen door het Fransche gouvernement toereikend en doelmatig geacht zijn tot wegneming der misbruiken waarover het zich op het Parijsche congres beklaagd heeft.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 3 Junij.

Bij kon. besluit van den 31sten Mei, is aan den heer *S. de Bruijn*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Rijswijk c. a., en zijn benoemd: te Rijswijk, de heer mr. *J. Heurnius van Galen*, thans ontvanger te Naaldwijk; en te Naaldwijk c. a., de heer *P. van der Tak*, thans ontvanger te Alblasserdam.

— De regering heeft een nieuw wets-ontwerp aan de leden van de Tweede Kamer gezonden, strekkende tot onteigening voor de perceelen voor de verlenging van het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen.

— Naar men verneemt, moeten er onderhandelingen gevoerd worden tusschen onze Regering en die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, betreffende het sluiten van een verdrag tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd, den vermaarden beoefenaar der ontleedkunde en physiologie, hoogleeraar *A. Retsius*, lid van de koninklijke akademie van wetenschappen te Stokholm, te benoemen tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

AMSTERDAM, 4 Junij.

De arrondissements-regtbank heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *H. G. Mulder*, beschuldigd van laster en hoon tegen den officier van justitie, geuit in een gedrukt en verspreid geschrift. De regtbank overwoog, dat hier niet in zinsverbijstering, maar wel met boos opzet gehandeld was; dat niet een privaat persoon, maar een magistraat aangerand is geworden, doch dat hier volstrekt geen imputatie van een bepaald feit, maar alleen eene aantijging, eene ondeugd geschied is. Dien ten gevolge is de beklaagde wegens hoon tegen een magistraat veroordeeld, op grond van art. 375, tot eene geldboete van *f* 100 en de kosten.

HAARLEM, 3 Junij.

De voorbereidende maatregelen voor de feesten, welke hier zullen worden gegeven bij gelegenheid der plegtige onthulling van het op de Groote Markt opgerigte metalen standbeeld van *Lourens Janszoon Coster*, op den 16den Julij aanstaande, worden ijverig voortgezet. De hoofd-commissie voor de feest-regeling vergadert thans wekelijks, en de sub-commissiën, belast met de zorg voor de onderdeelen der feestviering, ondervinden van alle zijden de meest wenschelijke ondersteuning en bereidvaardigheid, zoodat men met grond mag verwachten, dat de geheele plegtigheid de hooge zedelijke beteekenis, welke aan het feest niet mag ontbreken, waardig zal zijn.

Weldra zal het voorloopige programma, 't welk in korte trekken zal aangeven waarin de feestviering zal bestaan, ter algemeene bekendheid worden gebragt. Voorshands kan dien aangaande worden gemeld, dat een plegtige algemeene optogt zal plaats hebben eerst naar den gedenksteen in den Haarlemmerhout, en van daar naar de Groote Markt, waar het beeld zal worden onthuld. Daarna zullen de leden der typographische vereenigingen in afzonderlijken optogt door de stad trekken. In den avond zal een luisterrijk volksfeest in den Hout plaats hebben, met welks regeling de bestuurderen van de vereeniging » *Door Vermaak tot Nut*" zich met de meeste bereidwilligheid hebben belast. Voorts zullen worden geïllumineerd een gedeelte van den Hout en, in de stad, het nieuwe standbeeld van *Coster*. Het feest zal met een groot vuurwerk, af te steken in den Hout, worden besloten. — De ingezetenen zullen worden uitgenoodigd tot het versieren van hunne woningen met groen en vlaggen.

SCHIEDAM, 3 Junij.

Gisteren avond bragt eene vrouw eene melkkan met koffij aan haren zoon, die als knecht werkzaam was aan de glasfabrijk alhier. Nog geen uur daarna werd de jongeling door twee zijner kameraden ernstig ongesteld bij zijne moeder gebragt. Na het gebruik der koffij was hij eensklaps door hevige pijnen en walging aangegrepen. Bij onderzoek is gebleken, dat er waarschijnlijk uit baldadigheid eenige lucifers in het kannetje geworpen waren. Naar men verneemt, is hiervan aan de politie kennis gegeven.

'S HERTOGENBOSCH, 4 Junij.

Heden middag had alhier eene treurige en indrukwekkende gebeurtenis plaats. Het verzoek om gratie door *C. de Jong* en *A. de Klerk* (bij arrest van het provinciaal geregtshof van Noordbrabant van den 31sten Januarij l.l. ter dood veroordeeld wegens diefstal met al de verzwarende omstandigheden) was door den Koning van de hand gewezen. Aan hen is heden door ophanging het doodvonnis ten uitvoer gelegd. Wat hunne twee medepligtigen en medeveroordeelden, *H. Luyks* en *J. de Jong* betreft, zij hebben van den Koning lijfsgenade ontvangen en is voor hen de doodstraf veranderd in twintig jaren eenzame opsluiting.

— Als auteur der beide Latijnsche gedichten, aan elk waarvan een tweede prijs uit het legaat van den heer *Hoeufft* is toegewezen, heeft zich bekend gemaakt ds. *J. van Leeuwen*, Remonstrantsch Gereformeerd predikant te Berkel.

ARNHEM, 4 Junij.

Het water in den Rijn is hier tot eene buitengewone hoogte gestegen. Laag gelegene weiden staan ten deele bereids onder water. Vele landbouwers zijn reeds genoodzaakt geweest hun vee naar huis te halen. Op stroomafwaarts gelegene plaatsen is men uit alle magt aan het afdammen, om het water van het weiland te keeren. De streken bij Doesburg en Zutphen zijn, volgens informatiën, reeds geïnundeerd. Sedert een aantal jaren heeft men zulk een hoogen waterstand in dit saizoen niet gezien en reden maakt zich eene groote bekommering van velen meester.

NIJMEGEN, 3 Junij.

Sedert Zaturdag, toen de rivieren reeds eene, voor dit jaargetijde, aanmerkelijke hoogte hadden, is de was dermate toegenomen, dat heden morgen reeds de kade niet meer te passeren was. Heden morgen is de rivier de Waal alhier tot 5 el 41 duim gestegen.

Deze was des waters verijdelt voor een groot gedeelte de hoop des landmans, die zich reeds in eenen voordeeligen grasgroei verheugde, daar hij nu zijne uiterwaarden door het overstroomende water, of binnendijks zijne landen door de kwel, ziet bedekt. Veel vee, sedert eene maand in de weide gedreven, is naar den stal teruggekeerd, waar men het door gebrek aan voeder, ter nauwernood kan voeden. Ook de bouwlanden lijden zeer door het kwelwater, waardoor het vooruitzigt weder treurig is.

ZWOLLE, 4 Junij.

In de vorige week is het aan den ijver en het beleid der politie te Dalfsen gelukt, om op het spoor van een persoon te komen, als vermoedelijk bedrijver eener ongewone kunstvlijt, n. l. het afsnijden en stelen van paardenstaarten. Hij en zijne vrouw, door den burgemeester verhoord zijnde, werden herwaarts getransporteerd, en de arrestant heeft nog voor de aankomst alhier, zijne schuld bekend.

— Uit Staphorst zijn Zaturdag weder twee huisgezinnen, bestaande uit 8 personen, naar Noord-Amerika vertrokken; zoodat het getal landverhuizers uit die gemeente, dit jaar reeds 76 bedraagt.

De gunstige berigten, uit N.-Amerika te Staphorst ontvangen van lieden vroeger uit die gemeente derwaarts vertrokken, schijnen tot deze talrijke landverhuizingen aan te sporen.

ASSEN, 4 Junij.

In de Zaturdag-avond alhier gehoudene raadsvergadering is o. a. advies uitgebragt omtrent het adres, door een aantal ingezetenen ingediend en houdende het verzoek, dat de raad terugkome op zijn vroeger geuit gevoelen en thans verklare, dat het kanaal van Assen op Groningen ten zuiden uit de hoofdvaart te Assen behoort uit te gaan. De conclusie van het rapport is, dat de rigting noordwaarts uit, dient behouden te worden. Dit rapport is ter inzage der leden nedergelegd.

GRONINGEN, 5 Junij.

De typhus, die reeds langen tijd in deze stad heeft geheerscht en in de afgeloopen maand zich zeer heeft uitgebreid, blijft ook in de laatste dagen helaas nog steeds toenemende. Wij zijn onderrigt, dat er van den 6den Mei tot en met den 4den dezer door de doctoren de hulp der typhus-commissie is ingeroepen bij 259 herstellende of nog lijdende typhus-patiënten, verdeeld over 104 huisgezinnen. Van den 25sten Mei tot den 6den dezer bedroeg dat aantal 58 personen, verdeeld over 35 gezinnen. Deze cijfers geven alleen het aantal *behoeftige* typhus-lijders aan; diegene, voor wie bij de commissie geen hulp is aangevraagd, zijn daaronder niet begrepen.

— Bij besluit van ged. staten van heden, is de heer mr. S. TJADEN BUSMANN, op zijn verzoek eervol ontslagen als adjunct-commies der eerste klasse bij het provinciaal gouvernement van Groningen, en zulks onder dankbetuiging voor de door z.w.e.g. in die betrekking bewezene diensten.

— Het prov. geregtshof van Groningen heeft in zijne zitting van l.l. Donderdag het vonnis van de arr.-regtbank in zake den bekenden eisch van schipper DE GROOT, om schadeloosstelling wegens het stooten met zijn schip, vernietigd en aan dezen zijn' eisch ontzegd, met veroordeeling van den eischer in de kosten der beide instantiën.

— Zaturdag l.l. zijn bij onderscheidene broodbakkers en broodslijters te *Nieuwe Pekela* acht bekeuringen gedaan wegens te ligt brood. Dat brood is in beslag genomen en overgegeven aan den burgemeester dier gemeente.

— De algemeene synodale commissie der Nederlandsche Hervormde kerk, gelet hebbende op de voordragt van gecommitteerden tot eene nieuwe Nederduitsche vertaling van het Oude Testament, heeft in de vorige week den weleerw zeer geleerden heer J. P. MÜLLER, Doopsgez. pred. te *Mensingeweer*, uitgenoodigd, tot deze vertaling mede te werken.

— De commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland heeft aan de hoofden der gemeente-besturen in genoemd gewest mededeeling gedaan van een middel tegen de ziekte onder de varkens. Dit middel bestaat in het toedienen van gepoederde en gezuiverde salpeter. De reeds aangetaste dieren geeft men driemaal daags 3 eijerlepels, de gezonde, als voorbehoedmiddel, de halve dosis.

Er worden in die circulaire onderscheidene voorbeelden aangehaald, welke voor de deugdelijkheid van dit hoogst eenvoudig en onkostbaar middel getuigen; daarom verzoekt z. exc. aan dit middel zoo veel mogelijk bekendheid te willen geven, niet alleen bij de personen die zich meer bepaaldelijk met het aanfokken van varkens bezig houden, maar ook, zoo veel mogelijk, bij de mingegoeden uit de arbeidersklasse, die 1 of hoogstens 2 varkens opkweeken, en voor wie het verlies daarvan niet zelden eene wezenlijke ramp is, welke door het gebruik van dit onkostbaar middel schijnt te kunnen worden voorkomen.

— De Nederl. commissaris bij de wereldtentoonstelling voor landbouw, te Parijs, jhr. mr. D. R. GEVERS DEYNOOT, heeft weder een nieuw bewijs gegeven van zijne belangstelling in de hem door het gouvernement opgedragen taak, door in de *Landbouw-Courant* een' brief te plaatsen, waarin de landbouwers in Nederland worden aangespoord, zich naar Parijs te begeven, ten einde daar met een' oogopslag te kunnen overzien wat er in het vak van akker-, tuinbouw en veeteelt bij andere natiën gebeurt en daardoor zich vele zaken ten nutte kunnen maken, welke zij nu zelfs niet bij naam kennen. » Zij behoeven niet te vreezen" aldus besluit de heer GEVERS DEYNOOT zijnen brief, » dat niet genoegzame kennis van de Fransche taal hun hinderlijk moge zijn; er zal een genoegzaam aantal tolken zijn voor alle natiën, die hen behulpzaam zullen zijn, terwijl ik het mij, als commissaris voor Nederland, tot genoegen zal rekenen mijne landgenooten, die zich daartoe bij mij willen aanmelden, ten dienste te staan. Mijn' intrek heb ik te Parijs genomen niet verre van het gebouw der tentoonstelling, in het *Hôtel de la Ville de Paris*, no. 25, rue de la ville de l'Evêque, alwaar ik voor een ieder te spreken ben, zoo ik niet in het gebouw zelf wezen moet; doch aan mijn logement zal ik altijd berigt achterlaten, waar ik gedurende de dagen der tentoonstelling te vinden zal zijn, of wel het uur, dat ik mij weder in mijn hotel zal bevinden."

Wij hopen, dat vele landbouwers ook in deze provincie zich door deze uitnoodiging gedrongen zullen gevoelen deze landbouwtentoonstelling te bezigtigen en daarmede hun voordeel te doen. Verwijzende naar hetgeen daarvan onder Parijs is gezegd, merken wij hierbij nog op, dat die tentoonstelling tot den 10den dezer geopend blijft, dat den 11den en 12den de openbare verkoop van het vee zal plaats hebben en op den 13den de bekroonde werktuigen voor het publiek in werking zullen worden gebragt.

— De tegenwoordige zoo gevaarlijke lucifers zullen weldra hare rol uitgespeeld hebben. Uit de luciferfabrijk van DRECHSLER te Neurenberg zijn er thans in den handel gebragt, die aan niets, zelfs niet aan eene warme kagchel, bij voorbeeld, aan te steken zijn, dan alleen aan het bij elk doosje gevoegde, expresselijk daartoe vervaardigde, wrijfstuk. Door een algemeen gebruik van deze soort van lucifers zullen vele ongelukken, vooral door kinderen, voorkomen worden.

Boekdrukkunst.

Op een oogenblik, dat men zich in het Vaderland der boekdrukkunst gereed maakt, een standbeeld voor den vinder van die onwaardeerbare kunst op te rigten, is het in het belang daarvan noodzakelijk, ook het oog te houden op de verbeteringen, welke in de uitvinding gemaakt worden, welke *Coster's* eere is.

Sedert een 30- of 40tal jaren zijn groote veranderingen in dat gedeelte van de boekdrukkunst gekomen, hetwelk de pers betreft; voorts is in de letters en sieraden veel meer smaak en verscheidenheid gebragt, dan in een geruim tijdvak te voren het geval was; hoewel wansmaak zich, in sommige letters, ook soms heeft weten in te dringen; maar over het algemeen hebben de gieterijen binnen- en buitenslands gewedijverd in het leveren van lettersoorten, keurig van vorm, zuiver van snede en in velerlei talen, waaronder in die van het Oosten ongemeene vorderingen zijn gemaakt.

Wat de verbeteringen aan de boekdrukpers aangaat, de onderscheidene ijzeren persen, sedert die van *Stanhope*, de Columbian en andere, waren slechts de voorboden van nog kunstmatiger, door aanwending van stoom, van raderwerk, zoo ingewikkeld op het oog en zoo eenvoudig in werking, en men herinnert zich, hoe de Londensche en Parijsche tentoonstellingen de vorderingen op dat gebied meer dan ooit in het licht hebben geplaatst. Wij behoeven ook slechts aan de wereldberoemde persen van den *Times*, van de *London News* en andere te herinneren, om te doen beseffen, tot welk eene verbazende hoogte men het in dat opzigt gebragt heeft, om spoed, omvang van druk en netheid te vereenigen.

Er is ook nog een vak, met de boekdrukkunst in verband staande, waarin men in den jongsten tijd tot eene hoogte is gekomen, welke vroeger onbereikbaar werd geacht: de kleurendruk. Het prachtwerk, door de Fransch-keizerlijke drukkerij voor de groote tentoonstelling geleverd, *de Navolging van*

Christus, en waarvan een honderdtal exemplaren werden gedrukt, heeft getoond, wat uitmuntende arbeid met kleuren tegenwoordig door de drukpers geleverd wordt, niet alleen wat helderheid en zuiverheid en ook wat de verscheidenheid der kleuren betreft, maar vooral de zamensmelting van tinten, welke de miniaturen der middeleeuwen op zijde streeft. Zoo ergens, vloeijen hier kunst en wetenschap ineen, steunen die elkander op de schoonste wijze.

Wat echter het zetten aangaat, behalve den meerderen smaak in de ordening van letters en lijnen en het aanbrengen van de voorhanden sieraden, zoo komt het daarbij, gelijk van den aanvang der kunst af, vooral nog uitsluitend op de persoonlijke vaardigheid van den werkman aan. De hulpmiddelen van het zetten zijn niet in die mate toegenomen, als die van het drukken. Wel heeft men, nu en dan, meer of min vernuftige zetmachines, letterklavieren, en wat dies meer zij, uitgedacht; doch wanneer het op het dagelijksch gebruik daarvan bij spoed eischend werk aankwam, dan was de »menschenhand" boven al die machinerie verheven: in bekwaamheid en juistheid van zetten mogt zij nog niet overtroffen worden. Grootendeels zal dit wel altijd zoo blijven; allen, eenigzins met het vak bekend, zullen echter moeten toegeven, dat aan haren arbeid kan worden te gemoet gekomen door vereenvoudiging, en de laatste pogingen daartoe aangewend schijnen wel geschikt om, ook wat het zetten betreft, eene belangrijke schrede vooruit te doen komen.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 16den dezer, des middags te 12 uur, zal, door den Commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in een der vertrekken van het Provinciehuis alhier, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar, bij enkele inschrijving, voor ieder perceel afzonderlijk, worden aanbesteed:

1) *Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen aan de Provinciale Werken langs het Reitdiep;*

2) *Het bouwen van twee Duikers in de plaats van bestaande houten bruggen*, en wel in twee perceelen, als: *Eerste Perceel*, een steenen duiker in den grindweg tusschen *Spijk* en den Lagen Trijnweg, over de Groote Riet; *Tweede Perceel*, een steenen duiker in den grindweg tusschen *Termunten* en *Woldendorp*, over de *Oude Æ.*

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken ter Provinciale Griffie kennis nemen, terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing liggen, en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat alhier.

(*Ingezonden.*)

M. de R.!

Ik herinner mij, dat een paar jaren geleden een geacht geneesheer te dezer stede mij verzekerde, dat een aantal ongesteldheden, waarmede de menschen te worstelen hebben, moest worden toegeschreven aan onreinheid; dat wil zeggen, niet uitsluitend aan eigenlijk gezegde onzindelijkheid, maar veel meer aan het niet genoegzaam reinigen van het ligchaam. Vooral was dat de oorzaak, naar bedoelde geneesheer er bijvoegde, van verschillende ongesteldheden bij de vrouwen.

Ik ben geen geneeskundige, M. de R., maar die verzekering kwam mij zoo geheel natuurlijk voor, dat ik geen oogenblik weifelde haar gaaf weg aan- en, voor zoover 't mij eenigzins mogelijk was, ook ter harte te nemen. En ik heb bovendien die verklaring van den deskundige meermalen voor anderen herhaald, en ik weet, dat er zijn, die ze mede ter harte genomen en zich er wel bij bevonden hebben.

't Zal u overigens bekend zijn, M. de R., dat over 't algemeen een aantal ingezetenen dezer stad zich in de laatste twee à drie jaar meer en meer bekeerd hebben tot het koude water; anders gezegd, tot het nemen van baden in de open lucht, niet zelden op aanraden van hunnen geneesheer; en de omstandigheid, dat men dezelfde menschen, die er aanvankelijk mede aanvingen, telken jare, zoodra het gunstige jaargetijde weder gekomen is, op nieuw naar buiten ziet trekken, om zich in 't koude water te verfrisschen en te versterken, bewijst, dunkt mij, dat de uitkomsten stellig gunstig moeten zijn. En, waarlijk, zoolang wij nog gezegend zijn met die lieve, dure vestingwerken, (och, of ze mogten omvallen, als wijlen de muren van Jericho!) hebben we wel zoo gedurig eens eene opfrissching noodig.

Jammer dus, en hierop wilde ik eigenlijk neerkomen, dat er voor eene stad, als Groningen, dat zijne ruim 30,000 inwoners telt, nog altijd geen behoorlijke, fatsoenlijke inrigting bestaat, waar het nemen van zoodanige baden kan plaats hebben, zonder al te veel tijdverlies, al te groote kosten, al te veel ongerijf en al te veel gevaar. Waarlijk, de pogingen, in de laatste jaren aangewend, om daarin althans eenigermate te gemoet te komen, zijn, hoe goed overigens gemeend, ten eenenmale onvoldoende. De zwemplaats toch achter de nieuwe werken is, als ze geen andere gebreken had, — en ze heeft er, — in elk geval veel te ver van de stad. Niettemin, en zoolang er toch niets beters zal zijn, heeft men mij uitgenoodigd, wel langs dezen weg onder de aandacht van het bestuur te willen brengen, dat bij die zwemplaats, n.l. bij die, ten westen van den weg, het daarbij zijnde huisje in een alles behalve gunstigen toestand verkeert, terwijl bij de nieuw aangelegde gelegenheid, aan de oostzijde van den weg, zoodanig huisje niet eenmaal gevonden wordt, zoodat men daar blootgesteld is aan alle weer en wind.

Doch genoeg, om op deze zaak, die lang niet onverschillig kan heeten, nog eens weder de aandacht te vestigen. Eén ding echter kunnen we niet achterwege houden; de vraag n.l., of men niet te gelijk met het graven van de vaart naar Assen eene zweminrigting zou kunnen vestigen aan 't Horensche diep, de eenige plaats, daarvoor geschikt. Bedriegt ons geheugen ons niet, dan meenen we ons te herinneren, dat dezelfde geneesheer, waarvan we hierboven spraken, ons ten zelfden tijde heeft medegedeeld, dat hij een plan van zoodanige inrigting in gereedheid had, en dat hij slechts wachtte op het graven van evengenoemd diep, om met dat plan te voorschijn te komen. Wij herhalen de vraag: zou 't thans niet het meest geschikte oogenblik zijn, om zoodanig plan bij den raad dezer gemeente in te zenden, opdat die raad, van wiens bereidwilligheid ten dezen wij ons overtuigd houden, nog tijdig met de ondernemers van het kanaal naar Assen in overleg zou kunnen treden?

In elk geval zij deze zaak allen, die iets mogten kunnen doen, om haar tot een gewenscht einde te brengen, dringend aanbevolen.

GRON., Junij 1856.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 5 Junij.

De *Morning Post* deelt mede, dat op eene gisteren gehoudene bijeenkomst tusschen den gezant der Vereenigde Staten van Noord-Amerika en lord *Clarendon*, de eerste een ultimatum heeft aangeboden, houdende den eisch der terugroeping van den heer *Crampton*, Engelsch gezant te Washington, en dat lord *Clarendon* hierop die terugroeping heeft geweigerd.

De president *Pierce* heeft, volgens dat blad, bevel gegeven tot het uitleveren der verlofpassen aan den gezant.

De *Post* is van oordeel, dat deze maatregel, ofschoon ze nog niet is gelijk te stellen met eene oorlogsverklaring, toch zeer de kansen op het behoud des vredes vermindert. Engeland zal intusschen voortgaan eene verzoenende maar tevens vaste staatkunde te voeren. »Hopen wij, zoo eindigt het blad, dat de andere mogendheden, eene vredebreuk zullen verhinderen."

Tweede depêche.

De laatste, zoo even uit New-York aangekomen tijdingen houden in, dat de gezant *Crampton* Washington verlaten heeft.

PARIJS, 5 Junij.

De Keizer heeft bij een besluit, te Lyon geteekend, de betaling der wisselbrieven te Avignon en de andere steden van het departement van de Vaucluse voor 10 dagen verlengd.

De Keizer wordt heden van zijn' togt naar de zuidelijke departementen alhier terugverwacht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *Junij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{15}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{7}{8}$.
Dito Dito	» 4	»	$94\frac{7}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$78\frac{9}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$40\frac{3}{8}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$85\frac{3}{8}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$79\frac{1}{2}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{5}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$41\frac{1}{4}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{5}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{1}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$101\frac{7}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$84\frac{1}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	84.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$91\frac{7}{8}$.
Dito 6de serie	» 5	»	$92\frac{5}{8}$.

LONDEN, 5 *Junij.* Consols $95\frac{1}{8}$.

PARIJS, 5 *Junij.* Fransche 3 pCt. 73.50.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 25sten Mei zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten bij de Ned. Herv. gemeente te Utrecht, op G. BARGER, pred. te Vreeland; en bij de Doopsg. gemeente te Medemblik, op K. O FEICKENS, pred. te Zuid-Zijpe.

LEEUWARDEN, 29 Junij. Het schijnt dat de beroepingszaak te Marrum eindelijk zal in orde komen. Het prov. kerkbestuur van Friesland heeft toch in zijne laatste vergadering de beroeping van die gemeente, uitgebragt op ds. J. G. ZIMMERMAN, predikant te Oosterbierum, welke voor de tweede maal door de algemeene synodale commissie bij cassatie in zijne handen was gesteld, geapprobeerd en aanstonds daarna ter verkrijging der koninkl. approbatie opgezonden. Men zal zich herinneren, dat deze beroeping tot driemaal toe door het klassikaal bestuur van Leeuwarden is geïmprobeerd.

— Ds. KRAAIJENBELT, pred. te Overschie, heeft voor het beroep naar Harderwijk bedankt.

— Te Driehuizen en Zuidschermer is tot predikant beroepen de heer H. J. VAN DER WEERD, kandidaat.

— Behalve de in ons vorig nommer vermelde predikanten, die aanstellingen in Oost-Indië hebben bekomen, begeven zich nog derwaarts de heeren G. VAN GERREVINK, pred. te Hellouw; H. VAN AMEYDEN VAN DUYM, pred. te Kedichem; J. G. W. KROL, pred. te Heukelom; B. BRAAMS, pred. te Nieuwe Schans, en C. A. L. v. TROOSTENBURG DE BRUYN, hulpprediker te Dordrecht.

— Na het bedanken van de heeren BRUIN en SEPP om bij de eerlang vacant rakende Doopsg. Gemeente te Deventer eene predikbeurt waar te nemen, zijn daartoo met de in ons vorig nommer reeds vermelde heeren TEN CATE, HOEDEMAKER en VAN GELDER, nog uitgenoodigd de heeren KERBERT, KUIPERS en PEKELHARING, predikanten te Hoorn, Zaandam en Middelburg.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 31 Mei, *Schuuring* Annegiena, Stockholm; *de Wall* Follina en *Forma* Frouke, Koningsbergen; *Kramer* Agatha Jacobina, Stettin; *Nielsen* Anna Margretha, Tonningen; *Wijnstok* Vier Gebroed., Bremen; — 2 Junij, *Hansen* Nicoline, Koningsb.; *Koning* Adm. van Heemskerk, Banjoew.; *Rasker* Hermina Gesina, Hobröe; *Speelman* Cath. Alberdina en *Niezen* Gezina, Bremen.

VLIE 30 Mei, *de Boer* 2 Gebroeders, Newc., *de Jong* Jonge Douwe en *de Jong* Roelfina, Frederikstad; — 1 Junij, *Kraan* Vr. Helena, Christiansand; *de Jong* Margaretha Hendrika en *de Jong* Goede Verwachting, Osterrisoer.

HELVOET 2 Junij, *v. d. Heldt Szn.* Maria Adriana, Banjoew.; *v. d. Borden* Visscherij en Handel, St. Ubes.

MAASSLUIS 2 Junij, *Gerritsma* de Jonge Gerrit, Memel.

BROUWERSHAVEN 1 Junij, *Bonjer* den Elshout, Banjoew.; *Coening Meijer* Jan Schouten, v. Rott. n. Bat.

BATAVIA 25 Maart, *van Duyn* Philips van Marnix, Samarang; — 12 April, *Scharper* Erasmus, Rott.

CHERIBON 1 April, *Marmelstein* 4 Gezusters, Bat.

STRAAT SUNDA 10 Maart, *Verschuur* Maria Anna, n. Rott., *de Boer* Eva Johanna, n. Dordrecht en 18 *Scholten* Pictura, n. Tjilatjap, alle 3 v. Batavia.

SOERABAYA 10 Maart, *v. d. Meer v. Kuffeler* Burgem. v. Reenen, 12 *Bok* de Hoop van Capelle, *van Velthoven* Herman, 16 *van Tubergen* Admiraal Tromp, Batavia; — 20 *Rijken* Cartgene, Passaroeang, den 2 April n. Rott. vertrokken; — 27 *Vis* Rotterdam, Batavia.

TJILATJAP 19 Maart, *Pot* Vertrouwen, Batavia.

BANJOEWANGIE 25 Maart, *Noordziek* Twee Jeannes, Batavia.

PROBOLINGO 23 Maart, *Kleinhouwer* Cornelis Wernard Eduard, Soerabaya.

AKYAB 31 Maart, *Kruit* Schoonderloo, Singap.; — 7 April, *Tromp* Amboina, Kaap de Goede Hoop.

TAFELBAAI 29 Maart, *Mulder* Ida, Tjilatjap en 4 April *de Boss qq.* Maria Agnes, Banjoew., beide n. Amst.; — 7 *Klok* Elisab., v. Banjoewangie n. Rott.

St. HELENA 18 April, *Verloop* Jan Pietersz. Koen, v. Banjoew., 20 *de Meester* Willem Daniel, v. Tjilatjap en 21 *Rolufs* Telegraph, v. Banjoew., alle 3 n. Amst.; *Boursse Wils* Guurtje en Maria, v. Tjilatj. n. Rotterdam.

KONSTANTINOPEL 18 Mei, *Sikkens* Jacqueline en Elise, Syra; — 23 *Spanjer* Sulina, Amst.

LONDEN 30 Mei, *Leuning* Battruida Battruida, Elbing; — 31 *Schuur* Annechiena Bouwina, Koningsb.; *Fortuin* Cornelia en *Stenders* Stad Workum, Workum.

HAMBURG 1 Junij, *de Boer* Margaretha Pietronella en *Riebsling* Catharina Margar., Amst.

SANDHAMM 26 Mei, *Schuring* Hillechina, Rouen.

KOPPENHAGE 31 Mei, *v. Sluis* Tjakina, Amst.; *Besjes* Vriendschap, Amersfoort.

PILLAU 31 Mei, *Veldhuizen* Helena, Amst.; *Meijer* Alida Margaretha, Bergen.

NERVA 27 Mei, *de Jonge* Castor, Bergen.

BOLDERAA 26 Mei, *de Jonge* Jantina Engelina, Delfzijl; *Corporaal* Vr. Martha, Harl.; — 27 *de Groot* Margaretha, Liverpool; *Schuring* Egberdina Anna, Duinkerken; — 29 *Hazewinkel* Veendam, Newc.; *van Veen* Johanna Gesina, Gent; *Pronk* Onderneming, Calmar; *Wever* Elisabeth Maria, Harlingen; *Douwes* Geerdina, Amst.

CROONSTAD 22 Mei, *Meeter* Hensina, Dantzig; — 23 *v. d. Sloot* Wilhelmina, Vlaardingen; *van Sluis* Annegina, Stockholm; *Rozema* Engelina Jantina, *Mellema* Hermanus Hesselaar en *van Lier* Reintje Wilmina, Koningsb.; *Duintjer* Aukje Gepkelina, Dantzig; *Wilmink* Hermanna Wilmink, Stettin; *Wijkmeijer* Anna, Koppenh.; *Scholtens* Grietje, Sonderburg, *Koops* Lammechiena, Callundborg; *Hazewinkel* Grietje Mollema en 24 *v. d. Wall* Geerdina, Bergen; *Meijer* Piet Hein, Amst.; *Bakker* Thetis, Antw.; *Dijk* Maria en *Duin* Jantina Frouwina, Newc.; *Bekkering* Catharina, Hartlepool; *Visser* Johanna Petronella, Stockholm, *Posta* Unie, Dantzig; *Mulder* Ida, *Keijzer* Harmonie, *de Boer Sap* Zwaantina Thelina *Smit* Allegonda Rensina, Stettin; *Kroon* Hermina en *Steenhuizen* Frouwina Steenhuizen, Stolpemunde; *Kars* Roelfina en *Reinders* Jacoba Gesina, Lubeck; *Tent* Maria, Elburg; *Wolkammer* Ida en *Wolkammer* Alberdina, Koppenhage; *Faber* Hendr. Catharina, Kiel; *Stuitje* Christina Johanna, Rugenwalde; — 25 *Nieboer* Hendrik Karel, Stettin; — 26 *Blaak* Jantina, Kiel; *Kramer* Sophia, Amst.; *Willinga* Catharina en *Eefting* Harmanna, Lubeck; *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, Amsterd.; *Schaap* Margaretha, Brake; *Drewes* Hendrika, Flensburg

TONNINGEN 28 Mei, *Lukkien* Margar. Wilhelmina, v. Bremen n. Stettin; *Pomper* Fennechina Catharina, v. Amst. n. Memel.

Vertrokken.

AMSTERDAM 31 Mei, *Rollman* Cornelis Houtman, Batavia; — 1 Junij *Wilphorst* Joan Jacob, Archangel; *Oostercink* Pieter, Petersb., *Harmsen* Vaarwel, Hamburg; — 2 *Zeeman* Tonia, Bat.; *v. Emmen Jr.* Helena Brons, Venetië; *Gatzen* Elisabeth Helena, Petersb.; *de Graaf* Hermanna Gesina, Stettin; — 3 *v. d. Veer* Mercurius, Redoute Kahlé.

VLIE 1 Junij, *Munneke* Baudina en *de Boer* Alida Elisab., Newc., *Rasker* Johanna, Archangel.

HELVOET 2 Junij, *Baas* Wilhelmina, Elseneur.

BATAVIA 16 Maart, *Zeeman* Amerika en *de Wilde* Gener. Michiels, Amst.; *Schaap* Bezoekie, Rott.; — 18 *Hartmans* Henriëtte en Cornelia, Amst.; *Lourens* Gertrude, Rott.; — 19 *Swart* Fop Smit, Rott.; — 20 *Rotgans* Prins Frederik der Nederlanden en 24 *Huidekoper* Nederland, Amsterd.; *Deurhott* Louiza Jacoba Johanna, Rott.; *Twechuie* Canton, China; — 28 *Bart* Prins Maurits, Amst.; — 29 *de Boer* Koophandel, Macassar; — 5 April *Kok* Valparaiso, Samarang; — 6 *Carst* Tweelingzusters, Amst.; *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel, Rott.; — 11 *Witsen Elias* Zeenymph, Amst.; *Calander* Neêrlands Koning, Indram.

SOERABAYA 16 Maart, *Noordziek* Twee Jeannes, Amst., — 27 *Smit* Kemanglen, Nederland; — 29 *Willers* Diana en *Appel* Equator, Amst.; — 2 April *Veenstra qq.* Elisabeth, Rott.; — 3 *Rietveld* Estafette, Amsterdam.

PASSAROEANG 27 Maart, *Jonker* Maria Elisabeth, Amst.

BANJOEWANGIE 18 Febr., *Evers* Soubourg, 20 *Janski* Cornelia, *Flens Jzn.* Johanna en Geertruida, 23 *Dupain* Samarang en *Jansen* Elisabeth Anthonia, Amst.; *Duinker* Waterloo, Rott.; — 22 *Halbertsma* Johanna, Amst.; — 29 *Poort* Europa en 2 Maart *Lupcke* Jannetje, Rott.; — 6 *Bekkering* Prov. Drenthe, Amst.; — 8 *Horn* Commercie Compagnie, Nederl.; — 9 *Papineau* Lucia Maria en *Viersema* Duiveland, Amst.; *Ihlower* Christiaan Huijgens, Dordrecht; — 10 *Verbeek* Henderika, Rott.; — 11 *Knappert* Laurentius en Emilia, 28 *v. Zijp* Derkina Titia, *Portengen* Eensgezindheid en *Besier* Salatiga, Amst.

TJILATJAP 8 Maart, *Gagestein* Jacobus Martinus, Schiedam.

AKYAB 1 April, *van Calcar* Helena Christina, Bassein.

BORDEAUX 31 Mei, *Kolk* Jonge Boll en *Giezen* Diana, Petersburg.

LIVERPOOL 29 Mei, *Boon* Arentina Roelfina, Nerva.

MEMEL 29 Mei, *Stuitvoet* Annechina Harmina, Schotland.

HAMBURG 2 Maart, *van Calker* Christina Jacoba, n. Genua en Livorno.

BREMERHAVEN 31 Mei, *de Boer* Vriendschap, Petersburg.

SWINEMUNDE 30 Mei, *Pronk* Wilhelmina Maria, Koppenhage.

TONNINGEN 30 Mei, *Pluktje* Hermanna Hendrika, v. Dantzig n. Delfzijl; *de Jonge* Margrietha Meijering, v. Stettin n. Amst.

In lading.

ALEXANDRIA 18 Mei, *Hooghoudt* Hillechiena, Falmouth.

ZOUTKAMP, 4 Junij. Zeilklaar *Huges* Johann Gerard, Osterrisöer.

OOSTMAHORN, 4 Junij. Vertrokken 1 Junij, *van Dalen* Eendragt, v. Groningen n. Londen; *Dijkstra* Geertina Harmina, v. Leeuwarden n. Gloucester; — 3 *Harmsen* Vaarwel, v. Amsterdam n. Hamburg; — 4 *Huges* Johan Gerard, v. de Zoutkamp n. Noorwegen; *Konter* Willem Cornelis, n. Archangel; *Waterborg* Fokkiena, n. Poole en *Hazelhoff* de Vreede, n. Ipswich, alle drie van Groningen.

Gepraaid den 10 Maart, op 8° 15′ Z.Br., 84° 29′ O.L., *Klok* Elisab., v. Banjoew. n. Rott. — Den 25 dito, op 36° Z.Br., 29° 9′ O.L., *van Duivenbooden* A. R. Falck, v. Banjoew. n. Amst. — Den 3 April, op 35 42′ Z.B., 20° 45′ O.L., *Grevelink* Vriendentrouw, v. Bat. n. Amst. — Den 13 Mei, op 39° 56′ N.Br., 10 16′ W.L., *de Ruiter* Cadzandria, v. Swansea n. Konst., aan boord alles wel. — Den 17 dito, op 65° 35′ N.Br., *Zuiderduin* Anna Maria, v. Amst. n. Archangel. — Den 26 dito, op 53° 12′ N.Br., *Niedveld* Willem I, v. Hamb. n. Bat., aan boord alles wel.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

30 Mei. *Ontjes*, Johanna Emilie, v. Riga n. Dundee, m. vlas.
31 —— *Edema*, Margaretha Gezina, v. Riga n. Gron., m. balken.
Kolk, Dankbaarheid, v. Koningsb. n. Londen, m. touwwerk.
Boiten, Fossina Siers, v. Koningsb. n. Londen, m. talk.
v. Peer, Aukjen, v. Koningsb. n. Amst., m. lijnzaad.
Beck, Vriesland, v. Arendal n. de Oostzee, m. ballast.
Kuiper, Grietje Koens, v. Riga n. Antw., m. vlas.
Visser, Onderneming, v. Riga n. Amst., m. balken.
Ebes, Grietje, v. Riga n. Edam, m. balken.
Kwint, Margaretha, v. Riga n. Antw., m. hennep.

De wind den 30 Mei W., N., N.N.W.; den 31sten O.N.O., Z.O., O.Z.O.; den 1 Junij O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 3 Junij, *Teensma* Anna Elizabeth, Sur.; *Puister* Fennechina, Lissabon.

HONG KONG 15 Maart, *Muller* Albrecht Beyling, Schiedam; — 18 *ten Ham* Bellona, Melbourne.

CHARLESTON 30 Mei, *Stoffels* Stad Leeuwarden, Rott.

Bij DOUVRES 30 Mei, *Windt* Jacob Cats, v. Rott. n. Hongkong.

IPSWICH 30 Mei, *van Duinen* Regina, Groningen.

YARMOUTH 31 Mei, *Drewes* Tjakkien, Rott.

NORTH SHIELDS 30 Mei, *Schaap* Jan Jacob, Harlingen; *de Jong* Jan Friesman en *Pijbes* Hendrika, Delfzijl.

Bij DUNGENESS 31 Mei, *Jonker* Zwaanette, v. Benicarlo n. Elsen.

Bij FALMOUTH 1 Junij, *Spaanderman* Prinses Sophia, v. Rott.

KONSTANTINOPEL 7 Mei, *de Koning* de Jonge Adriana, Kamiesch.

DANTZIG 1 Junij, *Konterman* Vr. Renske, Randers.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Junij, *v. d. Plas* Nederland en Oranje, Bat.; *Kleijn* Pietardina Marchina, Dantzig; — 4 *Smit* Diligence, Bat.

VLIE 2 Junij, *Coerkamp* Eersteling, Petersb.; *Ekamp* de Welvaart, Koningsb.; *Jager* Joanna Augustha, Drontheim.

HELVOET 3 Junij, *Alcock* Adm. Windham, Guernsey.

BROUWERSHAVEN 3 Junij, *Coening Meijer* Jan Schouten, Bat.

AKYAB 3 April, *Tinholt* Aletta Augusta, Amst.

COLOMBO 24 April, *Kwakkelstein* Nederwaard, Amst.

HAVANA 12 Mei, *de Jong* Zuiderzee, Amst.

CHARLESTON 12 Mei, *de Wijn* California, Amst.

ANTWERPEN 3 Junij, *Fenenga* Drie Gebroeders, avontuur.

CARDIFF 29 Mei, *Pesant* Ridderkerk, Singap.

LIVERPOOL 1 Junij, *Bebingh* Stad Appingedam, Tampico.

NEWCASTLE 30 Mei, *Alberts* Gesina Jantina, Petersb.

PILLAU 1 Junij, *Donema* Renske Hooites en *Hitman* Twee Gebroeders, Zaandam.

NEW-YORK 16 Mei, *Wilbrink* Maria Magdalena, Rott.

MANZANILLA 30 April, *Schut* Ceres, Bremen.

HONG-KONG 25 Maart, *Bruigom* Reijerswaard, Singap.; *Roseboom* Jacoba Cornelia en 26 *Kuipers* Euterpe, Adelaïde; — 28 *Klein* Juno, Port Philip; — 31 *Sayer* Everdina Elisab., Australië; *Wagner* Neerl. Indiën, Shanghae; — 5 April, *Grivel* Sumatra, Adelaïde; — 12 *Lindeman* Kenau Hasselaar, Sydney.

WOOSUNG 25 Maart, *de Boer* Zuid-Holland, Swatow.

DANTZIG 29 Mei, *Datema* Margaretha, Petersb.; — *de Jonge* Catharina, Bremen; *Slinger* Gesina, Stavanger; *Mulder* Hiskea, Koppenhage.

In lading.

LONDEN 31 Mei, *Pronk* Gesina Jantina, Amst.; *de Vries* Zwaantina Margretha, Bremen.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 30 Mei, *Alberts* Gesina Jantina, Petersb.; *Roelfsema* Roelfina Gesina, Koningsb.; *Legger* Drie Gebroeders, Zwolle; *Kuiper* Vijf Gezusters, Harlingen.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 3 Junij. Naar Londen of de Oostkust 15 sh. in full per 10 quarters Haver.

229ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Lijst. No. 10464 *f* 1500; no. 14419 *f* 1000; nos. 14695 en 17621 ieder *f* 400; nos. 9510 en 18091 ieder *f* 200; nos. 852, 974, 2137, 2327, 6171, 6974, 7803, 8517, 13571, 19009, 19496 en 19542 ieder *f* 100. — *6de Lijst.* No. 11450 en 15521 beide *f* 1000; no. 15212 *f* 400; no. 1440 en 10469 beide *f* 200; no. 34, 1368, 4799, 6842, 14762 en 15997 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 30sten Mei tot en met den 5den Junij 1856 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 12 dochters; gehuwd 16 paren; overleden 19 ouden en 14 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 2 *Junij.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. vond heden bij kleinen aanvoer tot ruim vorige prijzen trage koopers: goede en puike *f* 15,75 a *f* 16,25; mindere *f* 14 a *f* 15,50; roode prijshoudend: 158, 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 467, *f* 480, *f* 490; 159, 160, 162, 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 460, *f* 465, *f* 480. Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren, *f* 9,80 a *f* 11,30; Buitenl. *f* 5 hooger. 148, 150 ℔ Amerikaansche *f* 320, *f* 330; 147, 149 ℔ Mecklenb. *f* 314, *f* 325; 146 ℔ Bovenl. *f* 315; 140 ℔ Galatz *f* 263, *f* 266; 146 ℔ Stockholmer *f* 318; 141, 142 ℔ dito *f* 300, *f* 303, *f* 310. Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6,50 a *f* 7,50; dito Zomer *f* 6,20 a *f* 7. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,70 a *f* 4,80; dito Lange *f* 2,90 a *f* 3,90. — Boekweit, op 142 ℔: N. Brab. *f* 300, *f* 302, *f* 303, *f* 305; Holst. *f* 290; Rijn *f* 300. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 8,50 a *f* 9,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9,50 a *f* 11,50; dito Bruine 50 ct. lager, *f* 10,25 a *f* 13; dito Paardenboonen *f* 6 a *f* 7,20. — Koolzaad zonder handel. — Kanariezaad *f* 10 a *f* 11,50.

ROTTERDAM, 3 *Junij.* Tarwe: 160 ℔ Bov. Ris *f* 462, *f* 465; 162 ℔ dito *f* 472, *f* 475; 160 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 475, *f* 480. Rogge: 150 ℔ Amerik. *f* 330; 148 ℔ dito *f* 320, *f* 323; 147 ℔ Stockh. *f* 325; 140 ℔ Galatz *f* 266.

AMSTERDAM, 4 *Junij.* Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel. Verkocht van Tarwe: 129 ℔ roodb. Pools. *f* 550; 125 ℔ ger. dito *f* 506; 134 ℔ Bovenl. Ris *f* 475; 160 ℔ dito *f* 470; 131 ℔ Gelders. *f* 455. — Van Rogge: 125 ℔ fijne Zweeds. *f* 322; 123 ℔ Donau *f* 315; 120 ℔ o. Anclammer *f* 312; 115, 117 ℔ n. Inl. *f* 290, *f* 296. — Gerst in een doen: 117 ℔ jar. Deensche *f* 246. — De gesteldheid van Boekweit was geheel onveranderd: 121 ℔ puike Holsteins. *f* 293.

Koolzaad onveranderd: op 9 vat in Oct. en Nov. $72\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering tot de min of meer verlaagde prijzen vast: op 6/w. *f* 44,75; vlieg. *f* 43,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 40,75 a *f* 41. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering flaauw: op 6/w. *f* 35,25; vlieg. *f* 34; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 31,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50.

LONDEN, 2 *Junij.* Hetgeen van inl. Tarwe heden was aangevoerd ging meerendeels tot de prijzen van l.l. Maandag van de hand. Ook in vreemde had bij uitslijting een goede omzet plaats tot de vorige notering. Gerst en Boonen iets duurder. Erwten onveranderd. Haver 6 p. a 1 sh. duurder.

Van den 4den. Graanmarkt vast bij matigen aanvoer.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 2 *Junij.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestonden uit: 205 ossen, 76 kalveren en 1031 schapen. De handel was heden voor alle soorten levendig en de prijzen ondergingen eene verhooging. Runderen met goede vraag 6 d. hooger dan vorigen Maandag; beste Schotsche 5 sh. per 8 ℔. Schapen volle 8 d. hooger; de beste Downs bedongen in de wol 6 sh. 2 d. Lammeren 5 sh. 2 d. a 6.2. Kalveren gevraagd en op 4 a 5 sh. 4 d. te noteren. Ter markt waren: 3420 runderen, 156 kalveren, 22,452 schapen en lammeren en 248 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 4 *Junij.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{8}$, 64, 64; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{5}{8}$, $75\frac{7}{8}$, $75\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $94\frac{1}{4}$, $94\frac{5}{16}$, $94\frac{1}{4}$; O. I. Leening 4 pCt. $93\frac{3}{4}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. 90; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. $129\frac{1}{4}$, $129\frac{1}{2}$, $129\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onb. Stukk. $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{5}{8}$, $25\frac{3}{4}$, $25\frac{5}{8}$; Dito 3 pCt. $46\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $41\frac{5}{8}$, $41\frac{3}{4}$, $41\frac{5}{8}$; Coupons-Bewijzen $6\frac{5}{8}$; Amort. Schuld $7\frac{1}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{3}{4}$, $45\frac{13}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{7}{8}$, $103\frac{1}{8}$, 103; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $101\frac{7}{8}$; Cert. bij *Hope* 4 pCt. $84\frac{1}{2}$; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. $63\frac{3}{8}$, $63\frac{1}{2}$. — POLEN, Cert. 4 pCt. $78\frac{1}{8}$, $78\frac{1}{4}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $78\frac{3}{4}$, 79, $78\frac{13}{16}$; Dito Nationale 5 pCt. $79\frac{3}{4}$, $79\frac{15}{16}$, $79\frac{3}{4}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{3}{8}$, $40\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{3}{8}$, $40\frac{1}{2}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $85\frac{1}{2}$, $85\frac{7}{8}$, $85\frac{13}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 65; Amerik. Bank-Actien $1\frac{9}{16}$; Braz. 5 pCt. 98; Dito 1843 5 pCt. $97\frac{1}{4}$; Mexik. $21\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onb. $21\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$; Gren. $18\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; Dito Onbep. $18\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; Dito Uitg. $7\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Venez. Uitg. $12\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie $91\frac{7}{8}$, 92, $91\frac{7}{8}$; Dito 6de Serie $92\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$.

Voor de meeste soorten van Holl. fondsen vertoonden zich heden, tot verbeterde koersen, onderscheidene koopers. — In vreemde effecten was de stemming over het algemeen insgelijks gunstig, bij vrij levendige affaire in Russische en Oostenrijksche. Alleen waren Spaansche en Mexik. meer aangeboden.

Oostenr. Cred. *f* 294; Spaansche dito *f* 105, *f* 102; Dito bij *Rothschild* *f* 226; Aand. Beijersche Spoorweg *f* $43\frac{1}{2}$, *f* 44.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. $4\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 64; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $41\frac{5}{8}$; Metall. 5 pCt. $78\frac{3}{4}$.

ADVERTENTIEN.

EENIGE KIEZERS, getuigenis wenschende af te leggen van hunne begeerte om het **positief Christelijk** beginsel op de **openbare** Scholen in Nederland gehandhaafd te zien, zullen bij de aanstaande Verkiezingen, op den **10den Junij**, hunne stem uitbrengen op den Heer

***Mr. G. Groen van Prinsterer*,**

en wekken alle Kiezers op, die hierin met hen eensgezind zijn, dit voorbeeld te volgen.

DE TENTOONSTELLING

VAN

SCHILDERIJEN

te GRONINGEN

blijft bij voortduring geopend des voormiddags van 10 tot 2 en des namiddags van 3 tot 5 uur, in de gewone Lokalen, ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt.

LOTEN voor de te houden Verloting van uit die der Tentoonstelling aan te koopen STUKKEN, zijn in genoemde Lokalen verkrijgbaar tegen betaling van *f* 5.00.

Namens de Commissie voor de Tentoonstelling:
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN,
Secretaris.

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW

DE MARNE.

GEWONE **VERGADERING** op WOENSDAG den 11den Junij e.k. — TENTOONSTELLING van nieuwe HANDELSVOORWERPEN.

J. P. MÜLLER, *Secretaris.*

DE GEWONE JAARLIJKSCHE

HARDDRAVERIJ

te *Onderdendam*

zal plaats hebben op ZATURDAG den 28sten Junij 1856, **zonder uitstel.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

JOHANNES MESDAG,
van *Groningen*,
met
JULIANA AGATHA MESDAG.

BOLSWARD, 1 Junij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. H. WIJNNE, van *Groningen*,
met
R. S. BROUWER.

LEEUWARDEN, 3 Junij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. DRIESMAN
met
A. BUIRING.

GRONINGEN, 4 Junij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

HK. FEERSEMA
met
H. TER VOOR.

H. TER VOOR
met
D. TER BORGH,
van *Noordbroek.*

GRONINGEN, 4 Junij 1856.

*** GRONINGEN, 2 Junij 1856. Heden beviel van eene *DOCHTER* J. HAVINGA OORTWIJN — BUSEMANN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER G. B. WUFFEN, geliefde Echtgenoot van

K. TROX,
Meubelfabrikant.

GRONINGEN, 3 Junij 1856.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON STIENTJE DU BOIS, geliefde Echtgenoot van

P. SJABBENS, *Kleermaker.*

GRONINGEN, 4 Junij 1856.

*** Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER EEKE HESLINGA, geliefde Echtgenoot van

W. R. TIDDENS,
Huis- en Rijtuigschilder.

GRONINGEN, 5 Junij 1856.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna vierenzestig jaren, mijn waarde Echtgenoot, de WelEerwaarde Heer PETRUS MEES, *Emeritus-Predikant.*

GRONINGEN, 2 Junij 1856.

Wed. P. MEES—DORHOUT.

Op verlangen van den Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden in den vroegen morgen trof mij de lang gevreesde slag, daar het den Almagtigen behaagde, mijn' dierbaren Echtgenoot, HENDRIK HENDRIKS HOLTMAN, *Scheepsbouwmeester ter dezer plaatse*, in den ouderdom van ruim 40 jaren, door den dood van mijne zijde weg te rukken.

Drie Kinderen, waarvan een hem in de eeuwigheid voorging, werden ons in ons vijfjarig gelukkig huwelijk geschonken.

De vertroostingen van onzen Verlosser lenigt mijne smart, en verheldert mijn uitzigt op eene onscheidbare hereeniging.

NIEUWE-PEKELA, 4 Junij 1856.

G H. BOUMAN,
Wed. H. H. HOLTMAN.

In alle Boekwinkels te bekomen:

DE KUNST

OM IN KORTEN TIJD

EEN MEISJE TE KRIJGEN,

jong, schoon, beschaafd, edel en zachtzinnig, vrolijk en opgeruimd, zedig, goed en huishoudelijk, met of zonder geld, zoo als men verlangt.

EEN PROEFONDERVINDELIJKE EN ZEKERE WEG tot kennismaking, tot verovering en tot bezit.

Een trouwe en onontbeerlijke raadgever voor ongehuwden en trouwlustigen, om, onverschillig in welke betrekking zij zich bevinden, eene voor het leven gelukkige keus te doen.

Prijs **30** cents.

Aan de Inteekenaren is verzonden: No. 7 van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD.

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

Dr. E. J. DIEST LORGION

en medewerking van een aantal met roem bekende Vaderlandsche Geleerden.

Inhoud: *Bijbelverklaring*: Over den oorsprong van het eerste Bijbelboek. — *Kerkelijke Geschiedenis:* JOHANNES VAN STAUPITZ, de vormer van den Hervormer, door J. H. SONSTRAL. — *Mengelingen:* Over Christelijke volksfeesten, vermaken en uitspanningen (een brief), door W. C. VAN DER ZWAAG. — Het gevoelen van WIKLEFF over het lezen der Heilige Schrift.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

Aanbesteding.

De DIRECTIE van het ***ADUARDER ZIJLVEST*** is voornemens, onder nadere approbatie, op MAANDAG den 23sten Junij e.k., des namiddags te 2 uur, in het WAARHUIS te *Aduarderzijl*, bij **enkele inschrijving** aan te besteden:

Het doen van onderscheidene Vernieuwingen en Herstellingen aan de Zijlvesterwerken, met bijlevering der benoodigde Materialen.

Het Bestek ligt van heden af ter lezing bij J. BRUINS, buiten de A-poort te *Groningen*; — bij T. G. MEINEMA, te *Dorkwerd*, en ten Huize van Aanbesteding.

HOOGKERK, 4 Junij 1856.

Op last der Directie voornoemd,
De Secretaris:
D. T. SMID.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente ***WINSCHOTEN*** brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **PAARDENMARKT** te dezer Plaatse in dit jaar invalt op **WOENSDAG den 18den Junij aanstaande,** en dat van de PAARDEN, die ter Markt worden gebragt, **geen** STEDEGELD zal worden betaald.

WINSCHOTEN, 4 Junij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
G. A. VENEMA.
De Secretaris:
F. J. VAN DIJK.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Junij 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en onderscheidene Stukken beste LANDERIJEN, te samen groot ongeveer 12¼ Bunder, staande en gelegen aan den Straatweg onmiddellijk bij het Dorp *Adorp*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 86—00.

II. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 3 Bunders uitmuntend LAND, gelegen mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 33—00.

III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders best LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 22—00.

IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1¼ Bunder LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 15—00.

V. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 16—00.

VI. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 14—00.

VII. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 14—00.

Alles toebehoorende aan P. E. BUS.

Om te aanvaarden: de Behuizing, Schuur en den Tuin op den 1sten November; de Groenlanden op den 12den November e.k., en de Bouwlanden wanneer dezelve van de Vruchten zijn ontbloot.

De Perceelen zullen, na de veiling van ieder afzonderlijk, ook alle **te zamen** worden aangeboden, en in massa gegund wordende, zullen dezelve onder eene **beklemming** moeten worden gebruikt en alsdan eene jaarlijksche huur doen van *f* 175—00.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 16den Junij 1856, des namiddags precies te 3 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Middelstum*, ten verzoeke van de KINDEREN van wijlen KORNELIS KLASEN WOLTHUIS, publiek, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande uit eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 138, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 40 B., 24 R., 90 E. uitmuntend zoo GROEN- als BOUWLAND, doende 's jaars op Midwinter *f* 120—00 tot vaste huur, staande en gelegen op Roode School, onder *Middelstum*. Om de Behuizing en Schuur na den Boeldag, en de Landerijen na den Oogst te aanvaarden. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

IN DEZE STAD WORDT

TE HUUR GEVRAAGD,

om straks te aanvaarden: eene nette **WONING** of **BOVENWONING** in eene goede buurt, van minstens twee of drie VERTREKKEN en eene STOOKPLAATS, en van PUT- en REGENWATER voorzien, liefst met wat OPEN GROND.

Opgave van straat en nommer der beschikbare Woning, gelieve men onverwijld te bezorgen bij den Heer J. RÖMELINGH, Boekverkooper aan de Groote Markt.

Heden de AFFAIRE aan mijnen ZOON **OVERGEDRAGEN** hebbende, bedank ik voor het vertrouwen mij zoolang geschonken en beveel mijnen Opvolger aan.

GRONINGEN, 1 Junij 1856.

Wedw. W. TER VOOR.

De **TOUWSLAGERIJ** mijner Moeder **OVERGENOMEN** hebbende, rekommandeer ik mij als zoodanig; belovende eene prompte en civiele bediening.

GRONINGEN, 1 Junij 1856.

H. TER VOOR.

De ondergeteekende beveelt zich beleefdelijk aan zijne Stadgenooten aan als **TIMMERMAN.**

GRONINGEN, 5 Junij 1856.

G. BECHERER,
Groote Kerkstraat.

DEPÔT.

Supra fijne **GENUA-** of **TAFELOLIE** is nog voortdurend bij mij te bekomen, à **70 Cts.**, buiten de Flesch.

U. VAN RENSEN,
Banketbakker en Confiturier.

Gebroeders SCHAAP,

in de Poelestraat, verwittigen hunne Stadgenooten, dat zij **aanstaanden MAANDAG** en **DINGSDAG**, wegens de **Feestdagen**, hunnen WINKEL **gesloten** hebben.

Uitgepakt voor 15 dagen

MET ONDERSCHEIDENE ARTIKELEN

uit Italië, van

MARMER, ALBAST EN AGAAT.

M. M.! De Heer R. BECUCCI heeft de eer UEd. te berigten, dat hij uit *Florence* alhier is gearriveerd met een groot assortement **VOORWERPEN** van **KUNST** en **SMAAK**, als: VAZEN, COUPES MET WIJNRANKEN, MANDJES, HONDEN, TAFELS, VRUCHTEN, DIEREN, PRESSEPAPIEREN en meer andere Artikelen.

Alles is gebeeldhouwd door de voornaamste Kunstenaars van *Florence.*

UEd. verzoekende mij met een bezoek te willen vereeren, heb ik de eer te zijn,

UEd. Dienaar: R. BECUCCI.

Uitgepakt naast Mej. de Wed. N. DE MULDER, *in het Wapen van Amsterdam*, in de Heerestraat te *Groningen.*

De ondergeteekende vraagt tegen Augustus aanstaande of vroeger, eenen **ONDERMEESTER** van EENIGEN RANG, op aannemelijke Voorwaarden.

GRONINGEN, 5 Junij 1856.

D. UBBENS, op Schoolholm.

Men vraagt een' Letterzetter,

tevens **DRUKKER**, of **IEMAND**, zich meer in beiden willende bekwamen, voor VAST WERK, bij J. F. JONGS, Boekdrukker te *Franeker*. Brieven franko.

Een KUIPERSKNECHT,

VAST WERK verlangende, vervoege zich ten spoedigste bij

K. MESDAG,
Stijfselfabrikant.

SMIDSKNECHTEN EN SCHEEPSANKERS.

In eene groote ***SMEDERIJ*** wordt ten spoedigste gevraagd: een **KNECHT**, het **Scheepswerk** goed verstaande; zoo mede een die **ten deele** bekwaam is.

Zich te vervoegen bij den Heer K. L. DOMENI, te *Hoogezand*, bij wien is te bevragen: eene groote partij NIEUWE en GEBRUIKTE **SCHEEPSANKERS.** — Brieven franko.

Leest hier!

KLEERMAKERS, VAST WERK verlangende, vervoegen zich ten spoedigste bij den Mr. Kleermaker van het 8ste Regement Infanterie, aan de Ossenmarkt.

GRONINGEN, 3 Junij 1856.

ER WORDT GEVRAAGD:

Een **TABAKSKERVER**, bij

J. V. HUISINGA, JR.

REVALENTA.

De Heeren S. KUIPER, Kastelein te *Workum*, en W. DE BOER, Koopman te *Stavoren*, hebben lang in ziekelijken toestand verkeerd en niettegenstaande alle geneeskundige hulp geen beterschap kunnen vinden; ze zijn na lang sukkelen tot het gebruik der **REVALENTA** overgegaan, die zulk eenen heilzamen invloed op hun gestel uitgeoefend heeft, dat zij na weinige weken geheel hersteld waren en zich thans zoo sterk en wel gevoelen, als of zij een nieuw leven ingetreden waren. Zij hebben mij verzocht u daarvan kondschap te geven en het alom bekend te maken.

DAVID DE JONG.

HINDELOPEN, 28 Mei 1856.

HARTWATER of maagwater, oprispingen, maagzuur, opzetting en spanning na den maaltijd, slechte spijsvertering, zwakte en verkoudheid van de maag, verstoppingen, hartkloppingen, diarrhaea, slijm, misselijkheid, duizeligheid, zenuwachtigheid, en honderd andere ziekten, die allen uit slechte spijsvertering ontstaan, worden door DU BARRY'S **REVALENTA** zeker genezen.

Men gebruikt de **REVALENTA** meestal voor ontbijt; zij laat zich even goed als tusschenuurtje, als middagmaal of als avondeten gebruiken.

De prijs is 87½ ct., 2, 3½, 8 en 16 gulden de bus, die hoe grooter, hoe voordeeliger voor den Consument is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. B. HOOGHOGDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Mei 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
25	752,86	753,04	754,26	13,2	14,8	12,8	0,86	0,76	0,91	Z.t.W.	O.N.O.	O.t.Z.	bewolkt.	betrokken.	betrokken.
26	757,62	757,86	758,04	11,7	14,8	12,7	0,90	0,83	0,92	N.t.O.	N.W.	W.	betrokken.	bewolkt.	„
27	755,83	755,49	755,34	13,3	16,7	13,6	0,91	0,74	0,87	Z.W.	W.Z.W.	W.N.W.	„	„	wein. bew.
28	752,93	751,95	754,05	11,4	14,5	12,2	0,98	0,88	0,93	O.N.O.	N.O.t.N.	N.t.O.	regen.	betrokken.	bewolkt.
29	758,01	759,09	761,92	12,5	15,7	10,4	0,94	0,83	0,87	N.O.t.O.	N.	N.	betrokken.	„	wein. bew.
30	764,13	764,22	763,76	10,7	11,1	9,0	0,72	0,74	0,79	N.t.W.	N.t.W.	„	bewolkt.	„	betrokken.
31	759,39	756,10	754,46	11,0	12,3	12,4	0,86	0,97	0,94	N.O.t.O.	N.t.O.	N.O.	betrokken.	„	regen.
Gem. over de maand Mei	755,87			10,6			0,84			Regen 93,3 strepen.					

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.